

La història contemporània de la Mare de Déu de Núria no s'entén sense la Cerdanya. La comarca va ser protagonista tant en l'exili de la talla romànica durant els primers dies de la Guerra Civil com, dècades més tard, en la recuperació de la memòria d'aquell episodi gràcies a la investigació d'un grup d'alumnes de l'escola Ridolaina de Montellà de Cadí. Aquest dijous, una jornada festiva i acadèmica ha activat els actes per commemorar el 60è aniversari del segrest de la imatge, l'any que ve, per evitar-ne la coronació sota el règim franquista. La jornada ha inclòs la descoberta d'una placa dedicada als protagonistes del segrest de la nit del 7 al 8 de juliol de 1967. Aquella acció, impulsada per un grup de joves vinculats al

Episodis històrics

Núria commemora els seixanta anys del segrest de la Mare de Déu, el 1967, el que va suposar el segon viatge de la talla. L'any 2012 un treball d'alumnes de l'escola de Montellà a les Fonts del Segre va fixar el lloc exacte al Clot de la Verge on l'any 1936 el capellà de Núria va amagar la talla fugint de la Guerra Civil

Els nens que van trobar l'amagatall de la Mare de Déu

oscoprensaiberica#biblioteca@puigcerda.cat

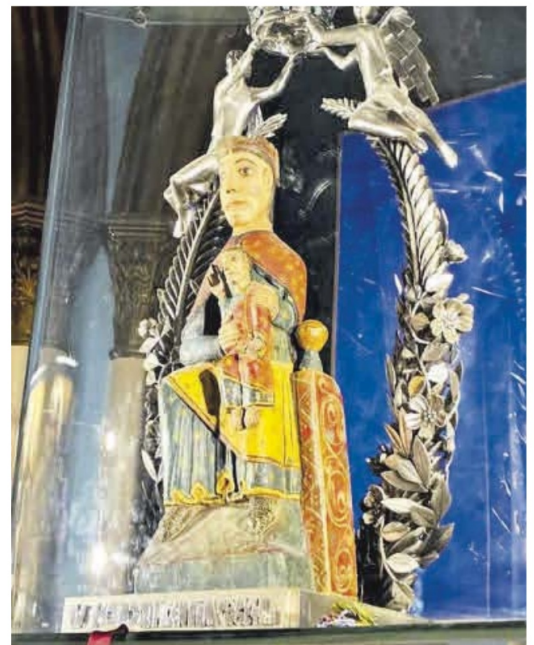
MIQUEL SPA
Montellà

Aixiu particular

Alfons Petit

Els escolars de Montellà al Clot de la Verge amb la professora Núria Burgada

La talla de la Mare de Déu de Núria, actualment

moviment Volem Bisbes Catalans, pretenia impedir que el règim franquista convertís la coronació canònica de la Mare de Déu en un acte de propaganda. La imatge va romandre amagada fins al 20 de juliol d'aquell any tancant el segon el que era el segon viatge de la Mare de Déu...

Molt abans, la talla ja havia protagonitzat un altre episodi similar. Quan va esclatar la Guerra Civil, el rector custodi del santuari, mossèn Bonaventura Carrera, la va treure de Núria per evitar-ne la destrucció.

El recorregut va començar travessant el coll de Finestrelles fins a l'Alta Cerdanya, on la imatge va passar els primers dies de l'exili. Posteriorment va ser traslladada a Perpinyà, després a l'abadia

d'Hautecombe i, més tard, a Suïssa, on va romandre protegida en dependències del Crèdit Suisse, primer a Ginebra i després a Lausana, abans de ser custodiada al palau episcopal de Friburg. No va retornar a Catalunya fins al gener de 1941 i va tornar definitivament al santuari de Núria el 3 de febrer d'aquell mateix any.

Un dels episodis menys coneguts d'aquest recorregut és el lloc on la imatge va passar la primera nit, amagada a tocar del naixement del riu Segre, sota el coll de Finestrelles, en un indret conegut com el Clot de la Verge.

La importància d'aquest espai queda recollida en un estudi de l'historiador Antoni Llagostera, publicat als Annals del Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès,

Arran d'un estudi de Castellet, els nois van trobar el cau on es va desar la talla a les Fonts del Segre

Posteriorment, el treball va servir per rodar una pel·lícula documental

en què ressenya el llibre de Manuel Castellet sobre l'exili de la Mare de Déu de Núria. Llagostera considera que una de les aportacions més valuoses de l'obra és precisament la investigació desenvolupada pels alumnes de l'escola Ridolaina de Montellà de Cadí, que van aconseguir localitzar el punt exacte on havia estat amagada la talla.

Segons explica l'historiador, la iniciativa va néixer gairebé per casualitat. Aina i Núria Castellet, netes de Manuel Castellet i alimnes del centre, van conèixer la història mentre el seu avi preparava un article sobre l'exili de la Mare de Déu. Aquell relat es va convertir en una redacció escolar que va despertar la curiositat dels seus companys de classe. Amb el su-

port de la mestra Núria Burgada, els alumnes van decidir seguir les pistes deixades pel mateix mossèn Bonaventura Carrera en un plànol manuscrit on havia anotat el lloc on havia ocultat la imatge.

La recerca va culminar el 2 de juliol del 2012, quan els escolars van identificar el Clot de la Verge, situat a 2.350 metres d'altitud, a l'entrada de la coma del Segre i al costat de l'antic camí cerdà que conduïa fins a Núria. Aquella troballa va permetre documentar amb precisió un episodi que fins aleshores només es coneixia pels testimonis escrits.

Posteriorment, aquesta investigació històrica va donar origen al documental L'exili de la Mare de Déu de Núria, dirigit per Sergi Guix i produït per Zeba Producció-

ons. El film, rodat amb la participació dels mateixos alumnes, professors i famílies de l'escola de Montellà, recrea el trajecte de la talla durant l'estiu del 1936 i la recerca que va permetre recuperar la memòria del seu primer amagatall.

Seixanta anys després del segrest de 1967, la commemoració celebrada a Núria serveix no només per recordar l'acció que va impedir la instrumentalització franquista de la Mare de Déu, sinó també per reivindicar el paper que la Cerdanya ha tingut en la preservació de la seva història, des de la protecció de la talla durant la Guerra Civil fins a la recuperació d'una part de la seva memòria gràcies al treball dels escolars de Montellà. ■